

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Opvs Theologicvm

Mauro, Silvestro

MDCLXXXVII

Q. 132. Vtrum solus panis triticeus sit materia eucharistiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84149](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84149)

rum ex talibus sensibus, ideo propositio illa
hic est oceanus sufficienter verificatur per hoc,
quod id, quod designatur pronomine de-
monstrativo, sit pars oceani.

25. Dices: qui est in littore lacus, ex quo
videat totum lacum, potest dicere *hic est totus
lacus*; ergo totus lacus habet præsentiam suf-
ficientem ad illum consecrandum, si esset ma-
teria consecrabilis.

Respondeo ex dictis quod tum *ly*
hic sumitur latè, prout significat obie-
ctum præsens visioni, eo pacto, quo quis vi-
dens totum hemisphærum potest dicere *hoc*
est totum hemisphærum; sed ex dictis pro-
nomen *hoc* in verbis consecrationis sumitur
strictè, in quantum non solum significat præ-
sentiam intentionalem visioni, sed præsen-
tiam physicam per propinquitatem iam ex-
plicatam; ergo &c.

QVÆSTIO CXXXII.

*Virum solus panis triticeus sit
materia eucharistiæ?*

S. Thom. qu. 74. art. 3.

1. Solus panis triticeus est materia eucha-
ristiæ, ut cum sententia communi, &
certa S. Thomæ docent Theologi commu-
niter. Probat ex decreto pro Armenis Eu-
genij IV. in Concilio Florentino, ubi loquens
de materia eucharistiæ dicit: *Cuius materia est
panis triticeus, & vinum ex vite*. Licet autem
aliqui dixerint Eugenium assignasse solum
materiam sufficientem, non autem materiam
necessariam eucharistiæ, adeoque non inferri
panem confectum ex alijs generibus frumen-
ti inualidè consecrari, tamen dicendum Eu-
genium assignare materiam necessariam. Pro-
batur: nam assignans materiam aliorum sa-
cramentorum, assignat materiam necessa-
riam; ergo etiam assignans materiam eucha-
ristiæ assignat materiam necessariam. Confir-
matur: nam eodem modo assignat panem tri-
ticeum ut materiam corporis, ac vinum de
vite ut materiam sanguinis: sed constat vi-
num de vite esse materiam necessariam san-
guinis, ita ut solum vinum de vite possit vali-
dè consecrari; ergo etiam panis triticeus est
materia necessaria corporis, ita ut solus panis
triticeus possit validè consecrari.

2. Ratio, quare Christus voluerit solum
panem triticeum esse materiam eucharistiæ, est,
quia sicut instituens baptismum per modum
ablutionis, voluit materiam baptismi esse so-
lam aquam naturalem, quia sola aqua natu-
rali communiter homines utuntur ad abluen-
dum, sic instituens eucharistiam per modum
panis, ac vini, voluit materiam eucharistiæ
esse solum illam speciem panis, quo com-
muniter homines utuntur; sed homines com-
muniter per se utuntur solum pane triticeo,

Tom. III.

alijs autem generibus panis utuntur in defe-
ctum panis triticeus; ergo &c.

3. Hinc inferitur primò panem confectum
ex castaneis, herbis, fabis, alijsque legumini-
bus non posse validè consecrari.

4. Inferitur secundò falsam esse sententiam
Gabrielis, qui opinatus est panem confectum
ex qualibet specie frumenti posse validè con-
secrari. Dicitur autem frumentum quodlibet
granum, in quo sit arista: & quia etiam
hordeum habet aristam, ideo censuit etiam hor-
deum posse validè consecrari. Fundamentum
Gabrielis fuit, quia plures antiqui patres, &
plura antiqua concilia assignant materiam eu-
charistiæ panem ex frumento. Sed dicendum,
quod tales auctores nomine frumenti intelle-
xerunt solum triticum, quod est præcipua
species frumenti.

5. Inferitur tertio falsam etiam esse opi-
nionem Halensis, Alberti, Argentini, Palu-
dani, & Dominici Soti, quos refert Valquez,
disp. 17. cap. 2. docentium posse validè con-
secrari panem confectum ex spelta, & farre,
licet negauerint posse validè consecrari pa-
nem hordeaceum. Addit Caietanus posse va-
lidè consecrari panem omnem factum ex qua-
cumque specie frumenti, dummodo simpli-
citer vocari possit panis. Reijcitur hæc opi-
nio à S. Thoma in responsione ad secundum.
Nam spelta, far &c. specie differunt à tritico,
& non sunt triticum; sed solus panis triti-
ceus est materia consecrationis: ergo &c.

6. Inferit quartò S. Thomas validè con-
secrari panem ex qualibet specie tritici, sicut
potest validè consecrari vinum ex vite cuius-
cunque sit speciei. Hinc sequitur, ut docet
idem S. Thomas in responsione ad secundum,
quod potest validè consecrari panis confe-
ctus ex siligine. Ratio est, quia siligo nil aliud
est, quam triticum aliquid degenerans à
sua perfectione, ideoque ex tritico fato in ma-
lis terris nascitur siligo. Debet tamen adverti,
quod non sufficit ad hoc, ut frumentum sit
eiusdem speciei cum tritico, ut nasci possit ex
tritico in malis terris fato, siquidem triticum
in malis terris fatum potest degenerare in fru-
mentum diversæ speciei, eo pacto, quo in agro
leodiensi dicitur degenerare in speltam, & in
quibusdam alijs terris degenerat in hordeum.
Ex alijs ergo accidentibus debet considerari,
an aliquod frumentum sit species tritici, vel
non.

7. Panis triticeus ad hoc, ut possit validè
consecrari, debet esse confectus ex farina, &
aqua naturali, ac debet coqui in clibano. Ra-
tio, quare debeat esse factus ex farina, & aqua
naturali, est, quia substantia panis non solum
includit farinam, sed etiam aquam; ergo si-
cut debet esse confectus ex farina tritici, quia
communiter homines utuntur pane confecto
ex farina tritici, sic debet esse confectus ex
aqua naturali, quia communiter homines
utuntur pane confecto ex aqua naturali. Ra-
tio, quare debeat esse coctus, est, quia massa

Li

con-

confecta ex farina, & aqua, antequam coquatur, simpliciter non est panis, nec habet usum panis. Hinc infertur primò massam antequam coquatur non posse validè consecrari. Infertur secundò panem confectum ex farina, & oleo, vel lacte, vel aqua rosacea, non posse consecrari validè.

8. Si panis sit ita corruptus, vt iam amiserit speciem panis, non potest validè consecrari: si autem ita sit in via ad corruptionem, vt adhuc retineat speciem panis, potest validè consecrari. Peccaret tamen grauius, qui saltem extra casum necessitatis consecraret talem panem. Ex proportionali ratione panis confectus ex tritico ita corrupto, vt iam amiserit speciem tritici, non potest validè consecrari: at panis confectus ex tritico, quod ita sit in via ad corruptionem, vt adhuc non amiserit speciem tritici, potest validè consecrari, licet peccaret, qui consecraret hunc panem. Hinc S. Thomas in responsione ad tertium dicit, quod quia amidum fit ex tritico corrupto, videtur, quod panis ex amidum confectus non possit validè consecrari, licet quidam contrarium doceant. Quod autem amidum fiat ex tritico corrupto, probatur. Nam amidum exprimitur ex tritico madefactio; sed per talem madefactionem triticum corrumpitur, vt patet ex pessimo odore, tum aquæ, in qua triticum fuit madefactum, tum tritici madefacti in aqua; ergo &c. Similiter, vt docet S. Thomas in responsione ad secundum, alijque communiter, cum panis est confectus ex farina tritici mista cum farinis aliarum rerum, si præualeat quantitas farinæ triticæ, remanet triticæ, adeoque potest validè consecrari: at si præualeat farina non triticæ, panis non remanet triticæ, adeoque non potest validè consecrari.

Verum eucharistia debeat confici ex azymo, an ex fermentato?

S. Tho. quest. 74. art. 4.

1. **Q**uia ad examinandam quæstionem, in qua quæritur, vt trum eucharistia confici debeat in azymo, vel in fermentato, valde confert solutio alterius quæstionis, in qua quæritur, vt trum Christus confecerit eucharistiam ex azymo, an ex fermentato: solutio autem huius quæstionis, vt patebit, pendet ab altera quæstione, in qua quæritur, quæ die Christus celebrauerit pascha, & vltimam cenam, in qua eucharistiam instituit; ideo primo statuemus, quæ die Iudæi iuxta legem deberent celebrare pascha: secundò examinabimus, quæ die Christus celebrauerit pascha, & vltimam cenam: tertio demum respondimus quæstioni propositæ.

QVÆSTIO CXXXIII.

Qua die Iudæi deberent celebrare pascha.

S. Tho. quest. 74. art. 4.

1. **C**ertum est primò, quod Iudæi veterum mensibus lunariis, qui incipiebant à nouilunio, ita vt prima dies mensis esset prima dies luna &c. dies autem inchoabant à solis occasu, sicut græci, & latini inchoabant à media nocte, quædam alie rationes ab ortu Solis.

2. Certum est secundò, quod primus mensis Iudæorum incipiebat à nouilunio propinquo æquinoctio verno, quod æquinoctium incidit in diem circiter vigesimam primam Martij: & quia nouilunium propinquo æquinoctio verno aliquando fit ante vigesimam primam Martij, aliquando post eam mensis Aprilis, ideo primus mensis Iudæorum aliquando incipit ante vigesimam primam nostri Martij, aliquando post, & etiam aliqua die nostri Aprilis.

3. Certum est tertio, quod Deus Exodus 12. præcepit Iudæis celebrationem paschæ, septem dierum azymorum per hæc verba: *Mensis iste vobis principium mensium, primus erit in mensibus anni. Primò die mensis huius unusquisque agnum per familias, & domos suas, & seruabitur cum vsque ad decimum quartum mensis huius: immolabitque eum vnica multitudo filiorum Israel ad vesperam, & edent eam nocte illa assas igni, & azymos panes cum lacte agrestibus: est enim phase, idest transitus Domini. Habebitis autem hunc diem in monumentum: & celebrabitis eum solemnem Domino in generationibus vestris cultu sempiterno. Septem diebus azymos comedetis. In die primo non erit fermentum in domibus vestris. Dies prima erit sancta, atque solennis: & dies septima eadem festiuitate venerabilis: & operis facietis in eis, exceptis his, quæ ad vescentia pertinent.*

4. Ex allatis verbis infertur, quod pascha Iudæorum incipiebat celebrari in fine diei decimæ quartæ, sed absoluebatur initio diei decimæ quintæ, quæ erat prima dies azymorum. Probatur. Nam celebratio paschæ includebat immolationem agni, & eiusdem assationem, & comestionem; sed immolatio agebatur vespere decimæ quartæ, & quia multum temporis infumebatur in immolatione, assatione, & comestione, comestio non poterat absolui, nisi post occasum solis, à quo occasus incipiebat dies decima quinta, quæ erat prima dies azymorum, & cum esset festiua, celebrabatur à vespere ad vespem, iuxta illud legis Leu. 23. *à vespere vsque ad vespem celebrabitis sabbata vestra, vbi, vt notant interpretes nomine sabbatorum intelligitur omnes dies festiui; ergo celebratio paschæ incipiebat in fine decimæ quartæ, sed absoluebatur initio decimæ quintæ.*